

کند و حمل بر این می شود که این تصمیم گیری ها سیاسی است در صورتی که این طور نیست. اعضای شورای نگهبان بر اساس یافته های خودشان و قضاوت عادلانه ای که دارند نظری را می دهند. این را ما نمی توانیم بیان کنیم. مذاکرات را هم نمی توانیم بعدا منتشر کنیم که معرف فعالیت شورای نگهبان باشد این ها هر کدام در جای خودش یک آسیب است که باید فکری به حال آن کنیم.

در همین ارتباط خاطر همست جنابعالی اظهار نظری در مورد آقای هاشمی داشتید و توانمندی نامزد ها....

البته نسبت به ایشان اظهار نظری نکردم. **بله در مورد ایشان نفرمودید و به صورت کلی در مورد توانمندی نامزد ها اظهار نظری داشتید ولی این گونه برداشت شد شاید در ارتباط با ایشان فرموده بودید و در نتیجه شائبه هایی مطرح شد. البته حالا چون بحث آسیب شناسی را مطرح می کنیم؛ در مورد این که عدم انتخاب جناب عالی به عنوان یک عضو حقوقدان شورا بر گرفته از آن فضا در تایید صلاحیت ها بود نیز شائبه هایی مطرح شد و بعد که سخنان آیت ا... جنتی را در ابتدای مراسم نکوداشت جنابعالی شنیدیم از نوع گویش و سخنان نشان معلوم بود که ایشان حتی از رفتن شما ناراضی بودند. آیا این شائبه ها را قبول دارید؟**

من نمی خواهم ورودی در مورد مسائل خودم بکنم. به هر حال فضای سیاسی یکسری اقتضائاتی هم دارد. هر کسی در جای خودش یک تصمیمی گرفته است و جدای این که در این دنیا باید پاسخگو باشد، در آن دنیا نیز باید پاسخگو باشد. من نمی خواهم به کسی تهمتی بزنم یا نسبتی بدهم و مایل هم نیستم که در این زمینه خیلی ورود کنم. هر کسی تصمیمی گرفته و آن شاء... تصمیمش هم درست بوده است. این را من به عنوان آسیب نمی بینم، جایجایی ها را فی نفسه خوب می بینم و به نظر من افراد باید در پست ها در یک زمان های خاصی قرار بگیرند و جایشان را عوض کنند تا طرح ها و برنامه های نو و نظرات نو نیز فرصت حضور پیدا کنند. ایده کلی من این است که در هر سمتی باید یک زمان ثابتی بیشتر نماند.

اخیرا یکسری اظهار نظر هایی در مورد نظر مثبت جنابعالی درباره انتشار مشروح مذاکرات شورای نگهبان مطرح شد. چقدر این قضیه می تواند مصداق داشته باشد و در آینده محقق شود و آیا در مورد بحث بررسی صلاحیت نامزد ها نیز می تواند علنی شود یا خیر؟

در مورد مشروح مذاکرات تقنینی که مورد تاکید رهبر معظم انقلاب نیز بوده است؛ شورای نگهبان کارهایی انجام داده و در بخش هایی چاپ شده و در اختیار مردم است و بخش دیگری نیز در حال چاپ می باشد. بنابراین در مباحث تقنینی اصلا مشکلی نداریم. می ماند در بحث انتخابات که در آن یکسری معاذیری را داریم به ویژه معاذیر قانونی که به حرمت و شخصیت افراد بازمی گردد و اعضای شورای نگهبان نمی توانند این موارد را علنا در منظر مردم بگویند که آقای زید این مساله را دارد، اما من فکر می کنم اگر بتوانیم مکانیزمی را تعریف کنیم که با حفظ حرمت افراد مذاکرات شورای نگهبان در خصوص بررسی صلاحیت ها نیز برای مردم منعکس شود خیلی خوب است. من اصولا موافقم با این مطلب. به این دلیل که مردم بدانند چقدر اعضای محترم نکته سنج هستند و این طور نیست که فقط یک اسم ببینند و یک مثبت و منفی بزنند. بررسی های دقیقی که انجام می دهند خوب است که برای مردم منتشر شود و رای گیری هم آشکار باشد. چه اشکالی دارد که بدانند من به آقای زید رای مثبت داده ام یا خیر، این خوب است چون باید بتوانان از نظرم دفاع کنیم. اگر رای من مخفی باشد، کسی نمی داند که چه رایی داده ام و یا چه استدلالی رای منفی یا مثبت داده ام ولی وقتی که آشکار باشد ناچار می شوم که استدلال هایم را بیان کنم و مردم هم اقتناع می شوند. نوعی اقناع درونی بین مردم به وجود می آید و این موجب ایجاد اطمینان در مردم نسبت به صحت کار شورای نگهبان می شود.

مذاکرات تقنینی شبیه همان چیزی که در مجلس منتشر

بود که ما پیرامون تدوین آیین نامه داشتیم.

اشاره کردید به معیار های کمی، اگر امکان دارد مقداری توضیح دهید که چه معیار های کمی در این آیین نامه در نظر گرفته شد؟

ببینید! مثلا این که ما وقتی شرط مدیر و مدبر بودن را در اصل ۱۱۵ داشتیم معلوم نبود که یعنی چه، به چه کسی مدیر، به چه کسی مدبر و به چه کسی امانت داری یا باتقوا می گوئیم و... همه این ها بعد از بحث های فراوان و ارایه پیش نویس های متعدد، هر کدام در کنار هم به اندازه یک پاراگراف به عنوان تعریف و اهداف این شرط در آیین نامه ذکر شد. به همین خاطر اعضای محترم این باریک تصور روشن تر و مشترکی در مورد امانت دار بودن، مدبر بودن، مدبر بودن و غیره داشتند. این ها در زمانی که صلاحیت ها را بررسی می کردیم به ما کمک کرد.

آقای دکتر الان در مورد بحث آسیب شناسی بیشتر روی حوزه قانون متمرکز شده ایم، آیا در حوزه نظارت و اجرا نیز احیانا شما آسیب هایی را حس کرده اید؟ این سوال را از آن جهت می پرسیم که نمی خواهیم تمام بحث ما منحصر در موضوع قانون شود...

بله مواردی هست که البته برخی از آن ها نیز باز به خود قانون برگشت می خورد. مثلا در اجرا و نظارت یکی از مشکلاتی که داریم، مشکل زمان است. زمانی که برای بررسی صلاحیت ها در نظر گرفته شده است، بسیار زمان محدودی است به ویژه در انتخابات مجلس که تعداد داوطلبان زیاد است، آن موقع مشکلات زیادی را داریم. مستحضر هستید که بین ۸ تا ۱۰ هزار نفر ثبت نام می کنند ولی مجموع فرصت هایی که داریم حدود ۷۰ روز است که از بین آن ها ۴۰ روز خیلی برای ما حیاتی است. این ها زمانهای بسیار اندکی است، با توجه به سیستم های دیوان سالاری که ما داریم و می خواهیم با مراجعی که موظف به ارایه سوابق و غیره هستند مکاتبه کنیم که خود این ها زمان زیادی می برد. هماهنگی هایی که وزارت کشور می خواهد انجام دهد نیز به همین شکل است. هر کدام از این ها می تواند یک آسیب باشد برای برگزاری انتخابات. یا مثلا در رقابت ها چون رقابت های حزبی نیست و شخصی است، تعریف نشده است، یعنی هر شخصی بنا بر اقتضائات شخصی خود و فضای آن موقع حضوری در انتخابات پیدا می کند. اگر این حضور، حضور انفرادی باشد می تواند آسیب هایی را به نظام برساند. می تواند هزینه هایی را به نظام تحمیل کند و ما هیچ فکری نکردیم که این آسیب هایی که از رهگذر نامزد های انفرادی برای نظام حاصل می شود چطور باید با آن برخورد کرد یا چگونه با آن مقابله کرد. در بررسی صلاحیتها نمی توانیم مذاکرات را منتشر کنیم و شورای نگهبان نمی تواند آن را بیان

زمانی که برای بررسی صلاحیت ها در نظر گرفته شده است، بسیار زمان محدودی است به ویژه در انتخابات مجلس که تعداد داوطلبان زیاد است... حدود ۸ تا ۱۰ هزار نفر ثبت نام می کنند ولی مجموع فرصت هایی که داریم حدود ۷۰ روز است که از بین آن ها ۴۰ روز خیلی برای ما حیاتی است.

آیین نامه ای برای احراز شرایط کاندیدا های انتخابات ریاست جمهوری اشاره کردید اما بعدا چیزی در مورد این آیین نامه منتشر نشد. آیا این آیین نامه تدوین شد و یا داخل و تصرفی در موضوع صلاحیت نامزد ها داشت، به ویژه در تایید صلاحیت آقای هاشمی رفسنجانی؟

اجازه دهید که در مورد اشخاص صحبت نکنم چون خیلی مایل نیستم در این مساله ورود کنم ولی ما آیین نامه ای را تنظیم کردیم چون در مورد انتخابات ریاست جمهوری و به طور مشخص در اصل ۱۱۵ شرایطی دارد که بخشی از آن ها کیفی و کلی است. مثلا واکه تقوا، امانت، مدیریت، مدبر بودن و امثال آن است که برای آن ها معیار های کمی نداریم. ما پیشنهاد دادیم و خوشبختانه مورد استقبال اعضای محترم در آن زمان قرار گرفت و مقرر شد که آیین نامه ای تدوین شود و کار های مقدماتی و پیش نویس تدوین شد. فکر می کنم ۳ یا ۴ جلسه در شورای نگهبان بحث شد. موارد متعددی از نکاتی که مدنظر اعضای محترم بود در این آیین نامه آمد. آیین نامه چون آیین نامه داخلی است برای خود اعضا در هنگام بررسی صلاحیت ها لازم الاتباع است به همین دلیل هم بیرون منتشر نشد چون فقط برای خود اعضا لازم الاتباع است ولی من فراتر از این می خواهم عرض کنم که بحث هایی که برای تدوین آیین نامه در داخل شورا انجام شد کمک کرد برای رسیدن به یک فهم مشترک از شرایط اصل ۱۱۵ بین اعضای محترم شورای نگهبان. یعنی من این را می توانم با اطمینان عرض کنم که در بررسی صلاحیت نامزد های انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ اعضای شورای نگهبان با یک نگاه مشترک و عمیق تر نسبت به شرایط اصل ۱۱۵ ورود پیدا کردند. این حاصل و نتیجه همان بحث هایی

در مورد مشروح مذاکرات تقنینی که مورد تاکید رهبر معظم انقلاب نیز بوده است؛ شورای نگهبان کارهایی انجام داده و در بخش هایی چاپ شده و در اختیار مردم است

